

Školní preventivní strategie školy na období 2024-2029

Vypracovala: Mgr. Soňa Řeháková, školní metodik prevence	
Schválil: Ing. Bc Jaroslav Kostelníček, ředitel školy	
Platnost: od 1. 9. 2024	

Obsah

I. Stručná charakteristika dokumentu	3
II. Charakteristika školy	3
Hodnoty základní školy jsou dány koncepcí rozvoje školy (vytvořenou ředitelem školy Ing. Bc. Jaroslavem Kostelníčkem)	4
Cíle základní školy	6
III. Školní poradenské pracoviště	6
IV. Typy prevence	8
V. Cílové skupiny	8
1. Žáci – 1. stupeň.....	8
2. Žáci – 2. stupeň.....	8
3. Pedagogičtí pracovníci.....	9
4. Zákonní zástupci žáků.....	9
VI. Cíle školní preventivní strategie	9
VII. Způsoby realizace	11
Přílohy	13
Krizové plány pro řešení rizikového chování žáků	14
Plánované preventivní aktivity na školní rok 2024/2025	21
Důležitá telefonní čísla pro žáky a zákonné zástupce	23

I. Stručná charakteristika dokumentu

Školní preventivní strategie je dlouhodobý preventivní program sloužící k primární prevenci rizikového chování žáků ve škole a na jejím základě je každoročně vypracováván Preventivní program pro daný školní rok.

Primární prevence rizikového chování je soubor opatření, kterými předcházíme výskytu rizikového chování, omezujeme další rozvoj rizikového chování, zmírňujeme již existující formy tohoto chování a pomáháme řešit jeho důsledky.

Je zaměřený především na primární prevenci záškoláctví, násilí, šikany a kyberšikany, užívání návykových látek, sebepoškozování, kriminality a vandalismu, rasismu a xenofobie, nevhodného sexuálního chování a dalších projevů rizikového chování žáků.

Doba platnosti: 5 let

II. Charakteristika školy

Základní škola, Jičín, 17. listopadu 109 je úplná základní škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním stupni máme zpravidla dvě třídy v ročníku, na druhém stupni tři až pět paralelních tříd. Kapacita školy je až 880 žáků, více než polovina žáků dojíždí z přilehlých obcí. V posledních letech dochází k nárůstu počtu právě žáků, kteří na 2. stupeň naší školy přicházejí z okolních obcí. Od školního roku 2022/2023 je zřízena přípravná třída. Od školního roku 2023/2024 je součástí školy také Montessori třída.

Škola disponuje odbornými učebnami chemie, přírodopisu, fyziky, třemi jazykovými učebnami, učebnami výtvarné výchovy a keramickou dílnou vybavenou keramickou pecí, dále dvěma učebnami pro hudební výchovu. Pro sportovní aktivity lze využít dvě malé tělocvičny a sportovní víceúčelovou halu. Zajímavým místem ke sportovním aktivitám je netypicky umístěné hřiště, a to na střeše jedné z budov školy. Výuka praktických činností probíhá ve cvičné kuchyni (kompletní rekonstrukce ve školním roce 2019/2020) ve školní dílně, na školním pozemku. Žákům 1. i 2. stupně dále slouží dvě počítačové učebny s možností přístupu na internet. Odborné učebny i kmenové třídy jsou v mnoha případech vybaveny moderní didaktickou technikou. Ve školním roce 2022/2023 byla novým nábytkem vybavena tři oddělení školní družiny, nově bylo zařízeno atrium, které se tak stalo místem využívaným pro skupinové práce. V druhém z atríí školy je zřízen školní čtenářský koutek, který je žákům školy volně

přístupný. Kromě toho, že je atrium rovněž využíváno v době výuky, slouží také jako místo určené ke smysluplnému trávení času o přestávkách (knihy, deskové hry).

Učitelství sbor má cca 60 pedagogických pracovníků.

Při škole působí také školní družina, která má podle aktuálního počtu žáků 5 – 6.oddělení.

Ve škole probíhají kurzy výuky českého jazyka pro žáky-cizince (pro žáky s odlišným mateřským jazykem). V rámci Národního programu doučování připravila škola další kurzy výuky českého jazyka pro žáky, kteří do naší školy přišli z Ukrajiny. Podporujeme také zájem zákonných zástupců a jejich dětí o tzv. domácí vzdělávání – individuální vzdělávání. Rovněž poskytujeme žákům individuální vzdělávací plány v souladu s jejich nadáním a talentem (např. podpora sportovně nadaných žáků), samozřejmě i individuální vzdělávací plány pro žáky s potřebou podpůrných opatření.

Od školního roku 2022/2023 je ve škole vyučováno několik desítek žáků-cizinců, kteří přišli do České republiky v souvislosti s konfliktem na Ukrajině.

Hodnoty základní školy jsou dány koncepcí rozvoje školy (vytvořenou ředitelem školy

Ing. Bc. Jaroslavem Kostelníčkem)

- **Harmonický a individuální přístup k osobní svobodě každého člověka ve škole.** Jedním z klíčových úkolů školy je hledat a nalézat v každém žákovi jeho jedinečné stránky a ty podporovat po celý čas jeho pobytu ve škole, a to s ohledem na to, aby zažil úspěch, učil se vážit si sebe i ostatních.
- **Smysluplnost, osobní odpovědnost, dodržování stanovených pravidel a přijatých hodnot.** Tuto hodnotu vnímá škola tak, že je pro žáky klíčové rozumět tomu, co a proč dělají, čemu a proč se učí. Je pro ně důležité vnímat věci, učení a dění okolo sebe v souvislostech. Dalším úkolem školy je, aby se žáci chovali v souladu s hodnotami a pravidly. A především, aby pracovali na základě vnitřní kázně, ne na bázi strachu z potrestání, ale rovněž s vědomím zodpovědnosti za své jednání a chování.
- **Sebedůvěra, kritické myšlení, řešení problémů, rozhodování a zvládání stresových situací.** Chceme, aby každý v naší škole přijal za své, že každý problém má rozumné řešení, že je třeba se naučit rozhodovat, pracovat s informacemi, vyhodnocovat hrozby, pozitivně myslet, nebát se rozhodnout a za své rozhodnutí nést odpovědnost. Chceme žáky učit, jak čelit stresovým a zátěžovým situacím.
- **Otevřená a vstřícná škola pro všechny dotčené osoby a zájemce o dění ve škole.**

- **Schopnost správné a otevřené komunikace, dovednost vyjednávat.** Dnešní doba klade značné nároky na oblast komunikace. Schopnost přijmout kritiku, cizí názor a umět slušně a konstruktivně upozornit na zápory i klady, asertivně oponovat, vést dialog, umět vyjednávat, tak aby nebyla narušena integrita, či práva jiného člověka se stávají nezbytnými předpoklady úspěšného fungování jednotlivce ve společnosti. Úkolem naší školy je tyto dovednosti žákům ukazovat, předávat, podporovat je v jejich každodenním rozvíjení.
- **Rovná příležitost pro všechny, citlivé = bezpečné prostředí.** Kolem sebe vnímáme v současnosti veliký tlak na úspěch, dobré postavení ve společnosti. Často se ovšem zapomíná na věc, které by měla být naprostou samozřejmostí, totiž na to, že ne všichni mají stejnou startovací dráhu ve vzdělávání, ne všichni dosáhli a mohou dosáhnout vysokoškolského vzdělání, ne všichni mají stejné zdraví, ne všichni vyrůstají v bezpečném a podnětném prostředí. Každý jsme naštěstí trochu jiný, ale každý máme stejná práva. Inkluze u nás není jen cizím slovem.
- **Sebepoznání, sebereflexe, práce s chybou.** Škola musí vědět a respektovat, že dělání chyb je nedílnou součástí života každého člověka. Je nutné, vést žáky i učitele ke schopnosti pracovat s chybou jako s normálním jevem, naučit se vyhledávat chyby a poučit se z chyb. Veliký úkol se v této oblasti otevírá pro pedagogické zaměstnance školy – hledat nové metody, způsoby a organizaci vzdělávání svého i ostatních.
- **Loajálnost, podpora, spolupráce, sociálnost, empatie, respekt a uznání.** Škola chce pěstovat v dětech dovednost vnímat pocity a situaci ostatních lidí, žáků, rodičů. A učit žáky pomáhat ostatním, kteří pomoc právě potřebují, aniž by přemýšleli, jaký prospěch jim poskytnutí pomoci přinese.
- **Práce na dobrém jménu naší školy.** Je třeba diskretnost událostí ve škole, otevřeně komunikovat s rodiči, zaměstnanci. Neprodleně řešit konfliktní situace ve škole, citlivě řešit vztahy na pracovišti. Skoro 1400 rodičů našich žáků je nositeli jména školy, jejich doporučení jsou vedle kvalitní výuky, bezpečného prostředí klíčová pro navýšení počtu žáků ve škole. Také zaměstnanci školy svými informacemi, postoji ke své škole vytváří a budují jméno školy. V neposlední řadě jsou tvůrci jména školy samotní naši žáci. Proto je důležité, aby všichni zmínění měli pozitivní vztah ke své škole, měli ji pro něco rádi, měli rádi svoji práci, své pracoviště, lidi kolem sebe. A když to zcela nejde, je třeba se naučit žít, pracovat a učit se vedle sebe.
- **Tradice, patriotismus, hrdost být členem, přítelem, podporovatelem naší školy.**
- **Doprovázení a provádění žáků při utváření a získávání správného světonázoru, životních hodnot, jednání, dovedností a vědomostí.**

- **Znalost cizích jazyků, práce s IT, práce s informacemi, logické myšlení, finanční gramotnost, ekologie.** Cílem každého dospělého by mělo být podpořit dětskou dychtivost po nových informacích, podpořit dítě, aby se v informacích naučilo orientovat. Zde hraje klíčovou roli čtenářská gramotnost. Finanční gramotnost a právní povědomí stejně jako péče o zdraví patří k důležitým životním dovednostem.

Cíle základní školy

- podporovat vzdělávání v moderních metodách a formách výuky-členy pedagogického sboru více zapojit do prezentace školy na veřejnosti aj.
- podporovat vzájemné předávání příkladů dobré praxe a spolupracovat s učiteli z jiných škol
- pracovat s plány profesního rozvoje učitelů, postupně realizovat vzájemné hospitace jako způsob podpory profesního rozvoje
- realizovat projektové dny s cílem podpory rozvoje čtenářské, matematické, sociální, finanční a digitální gramotnosti a důslednou podporou rozvoje klíčových kompetencí žáků
- rozšířit možnosti jazykové výuky – např. o další jazyky, výuku s rodilým mluvčím apod., uspokojit náročnější potřeby žáků a rovněž umět podpořit žáky jazykově méně zdatné
- podporovat sportovní vyžití-dobře vybavené a maximálně využívané tělocvičny
- věnovat pozornost dopravní výchově
- organizovat výlety, exkurze, sportovní kurzy
- vytvářet podmínky pro realizaci preventivního programu
- zvýšit IT gramotnost pedagogického sboru a povědomí o formativním hodnocení, o využívání slovního hodnocení a sebehodnocení žáků

III. Školní poradenské pracoviště

Jméno ředitele školy, speciální pedagog	Ing. Bc. Jaroslav Kostelníček
Telefon	493 533 133
E-mail	kostelnicek@zsjednicka.cz

Jména zástupkyň ředitele školy	Mgr. Ladislava Truhličková (1. stupeň), Mgr. Jana Kykalová (2. stupeň), Mgr. Monika Patzáková (výuka, legislativa, speciální pedagog)
Telefon	493 533 133
E-mail	truhlickova@zsjednicka.cz, kykalova@zsjednicka.cz, patzakova@zsjednicka.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Soňa Řeháková
Telefon	493 533 133
E-mail	rehakova@zsjednicka.cz

Jméno výchovného poradce – 1. stupeň	Mgr. Tamara Vonková
2. stupeň	Mgr. Klára Dvořáková
Telefon	493 533 133
E-mail	vonkova@zsjednicka.cz, dvorakova@zsjednicka.cz

Jméno sociálního pedagoga	Bc. Michaela Ižariková, Mgr. Lenka Tučková
Telefon	493 133 533
E-mail	izarikova@zsjednicka.cz, tuckova@zsjednicka.cz

Výše uvedení pracovníci budou poskytovat poradenskou a konzultační podporu žákům a jejich rodičům. Jejich činnost a spolupráci zastřešuje a kontroluje vedení školy. Jednání školního poradenského pracoviště se v případě potřeby mohou účastnit i další pedagogičtí zaměstnanci školy.

Odbornou metodickou podporu poradenským pracovníkům ve škole poskytují především PPP, SPC a další odborná pracoviště.

Jednotlivé kompetence jsou popsány ve vyhlášce 72/2005 Sb. a v metodickém doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28.

Výchovná komise

Řeší závažnější problémy chování a prospěch žáků. Převážně pak ty problémy, které řešil třídní učitel a následně nedošlo ke zlepšení. Cílem je v partnerském prostředí komunikovat vzniklé problémy se zákonnými zástupci žáka, a to i v přítomnosti žáka (pokud to řešený problém umožňuje). Cílem takového setkání je nejen seznámení žáka a jeho zákonných zástupců s případnými sankcemi, ale především nastavení preventivních opatření, která podpoří pozitivní motivaci žáka ke zlepšení chování

či vzdělávacích výsledků. Důležitým momentem je nabídnutí pomoci – žákovi, zákonnými zástupcům, ale i pedagogům.

Složení výchovné komise: ředitel školy (zástupce ředitele školy), školní metodik prevence, výchovný poradce, sociální pedagog, třídní učitel.

IV. Typy prevence

Primární prevencí rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předejít problémům a následkům rizikového chování, případně minimalizovat jeho negativní dopad včetně dalšího šíření.

Nespecifická primární prevence představuje základ a nosný prvek celého systému prevence. Jde o volnočasové aktivity určené nejširším vrstvám dětí a mládeže umožňující harmonický rozvoj osobnosti jednotlivce.

Specifická primární prevence je realizována v rámci podpůrných programů pro rizikové skupiny dětí, pro děti s potřebou podpůrných opatření jako prevence vyloučení.

V. Cílové skupiny

1. Žáci – 1. stupeň

Úkolem třídních učitelů je vybrat konkrétní témata, která budou vycházet ze znalosti dětí a problematiky třídy. Je nutné se zaměřit na stanovení a užívání pravidel soužití mezi žáky a dospělými ve škole, zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti, posilování zdravého sebevědomí, posilování projevů vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry, objevování individuálních odlišností, tolerance. Žáci by měli zvládnout stres a jeho řešení. Je třeba upozorňovat na dodržování životosprávy. Důležitá je spolupráce v kolektivu a vzájemná pomoc, vůle podřídit se vyšším zájmům, seznámení se a používání pravidel slušného a společenského chování, dovednost chránit se v různých situacích, získat pomoc pro sebe, nebo jiné. Je třeba podporovat komunikaci, diskusi, ekologické myšlení, estetické cítění, relaxaci atd.

2. Žáci – 2. stupeň

Je třeba využívat různých metod, například relaxačních technik, projektů, aktivní práce ve skupině a zapojení do psychosociálních her, empatie, nácvik verbální a nonverbální komunikace, využití projekčních technik, modelování situací apod. Je třeba rozvíjet dovednosti správně se rozhodovat, umět vybrat vhodné osoby a organizace pro pomoc, ubránit se tlaku vrstevníků. Důležité jsou znalosti a schopnosti získávat informace k problematice rizikového chování. Většina témat bude zařazena

hlavně do předmětů výchov – výchova k občanství, tělesná výchova, výchova ke zdraví, pracovní činnosti atd. K prevenci rizikového chování je však třeba využít všech vhodných témat.

3. Pedagogičtí pracovníci

Předpokladem naplňování cílů v oblasti prevence je pedagog vzdělaný, kvalifikovaný, komunikativně, psychologicky a speciálně pedagogicky vybavený. Svou osobností se pozitivně podílí na vývoji sebeuvědomění žáka a je schopen vyučovat za aktivní účasti dětí. Zvyšování odolnosti dětí a mládeže proti rizikovým projevům chování vyžaduje systémovou a koordinovanou přípravu realizátorů preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních. Je důležité působení na postoje a dovednosti pedagogů dobrým klimatem školy, společnými aktivitami a prací na společných tématech a pravidlech. Vedení školy v plném rozsahu podporuje Školní preventivní strategii. Je kladen důraz na začlenění problematiky prevence do výuky.

4. Zákonní zástupci žáků

Cílem je aktivní zapojení rodiny i veřejnosti do prevence rizikových projevů chování, a to prostřednictvím dostatečného informování a aktivitami specificky zaměřenými na tuto cílovou skupinu (konzultace, třídní schůzky, preventivní program, Program proti šikanování, nástěnky, letáky, webové stránky atd.). Nezbytné jsou také poradenské akce a aktivity pro rodiče a snahy o navázání atmosféry důvěry při řešení problémů obecných i osobních.

VI. Cíle školní preventivní strategie

Hlavním cílem preventivní strategie je pro naši školu zvýšení odolnosti žáků vůči projevům rizikového chování. Chceme, aby se předcházení rizikovým druhům chování stalo neoddělitelnou součástí výuky, života školy, a především běžného života našich žáků. Dobrý pedagog dokáže konkrétní témata prevence promítnout do jakéhokoli předmětu, dokáže identifikovat a využívat situace, kdy je třeba zásady prevence přirozenou cestou připomínat. Cílem je vést žáky ke správnému sebehodnocení, zdravému sebevědomí, stanovení si reálných cílů v životě k poznávání sebe sama, k dovednostem řešit problémy a konflikty.

1. Dlouhodobé – zaměřené na všechny cílové skupiny

- Vytvářet ve škole příjemné, klidné, bezpečné, komunikaci otevřené prostředí.
- Budovat partnerské vztahy mezi žáky a učiteli a zákonnými zástupci.
- Podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování.

- Poskytovat poradenské a konzultační služby pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy.
- Prohloubit a zlepšit komunikaci mezi školou a rodiči.
- Poskytovat metodickou podporu učitelům.
- Sledovat individuální potřeby žáků, všimnout si projevů jejich chování a případných změn, pečlivě a důsledně sledovat školní úspěšnost.
- Vést žáky k odpovědnosti za své chování, zdravému sebevědomí, zvládnutí stresů.
- Předcházet rizikovému chování v oblasti: záškoláctví, šikany a kyberšikany, násilí, vandalismu a kriminality, užívání návykových látek, závislosti na počítačových hrách, rasismu a xenofobie, poruch příjmu potravy, týrání a zneužívání dětí, ohrožování mravní výchovy mládeže, domácího násilí apod.
- Podporovat žáky ve smysluplném využívání volného času (nabídka zájmových kroužků ve škole, školní družině).
- Sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou a vytvořit zázemí pro jejich vytváření a realizaci.
- Zkvalitnit práci třídního učitele a ostatních pedagogů ve smyslu kladného působení na žáky ve výchovně vzdělávacím procesu i při mimoškolních činnostech.
- Upevňovat a dodržovat zásady zdravého životního stylu a rozvíjet sociální a komunikační dovednosti.
- Snížit násilí mezi žáky a zvýšit bezpečnost žáků ve škole.
- Naučit se respektu a toleranci k ostatním.
- Posilovat u žáků sebepoznání, zdravé sebevědomí a vzájemné porozumění.
- Pravidelně uskutečňovat schůzky školního poradenského pracoviště.

2. Krátkodobé

Vyplývají z dlouhodobých cílů. Jedná se o konkrétní aktivity a činnosti jednotlivých osob či skupin. Vycházejí z činností a aktivit, které se snažíme realizovat a provádět v každém školním roce.

- Nadále usilovat o zapojení všech pedagogů do systému prevence a začleňovat problematiku prevence rizikového chování do výuky jednotlivých předmětů v rámci našeho školního vzdělávacího programu.
- Důsledně podporovat vzájemnou spolupráci a informovanost pedagogů – o chování žáků, o jejich výukových potížích.

- Spolupracovat s odborníky a organizacemi z oblasti prevence, zajistit odpovídající množství preventivních aktivit – programů, besed, přednášek atd.
- Podporovat spolupráci žáků z různých ročníků.
- Podporovat smysluplné trávení volného času žáků – společné akce školy pro žáky školy a jejich zákonné zástupce i pedagogy.

VII. Způsoby realizace

1. Ve vyučovacích hodinách (prvouka, přírodověda, vlastivěda, výchova ke zdraví, výchova ke zdraví, tělesná výchova, pracovní činnosti, informatika atd.)

Rozvoj sociálních dovedností dětí prostřednictvím různých motivačních her a dotazníků. Mezi tyto dovednosti patří aktivní naslouchání, relaxace, sebepoznání, sebepojetí, verbální a nonverbální komunikace, kooperace, empatie, interakce, soutěžení, rozhodování a řešení konfliktů.

Na 1. stupni budou zařazena především tato témata:

- výchova ke zdravému životnímu stylu, hygienické zásady a návyky
- vhodné využívání volného času
- problematika alkoholu a kouření (4. a 5. ročník)
- bezpečné chování v on-line prostoru
- vztahy mezi spolužáky.

Na 2. stupni budou zařazena především tato témata:

- vztahy (rozvoj komunikace, spolupráce, posílení sebevědomí...),
- netolismus (řešení závislosti na virtuálních drogách – PC, internet, TV)
- závislost (účinek drog na lidský organismus, právní aspekt)
- sexuální chování (pohlavně přenosné choroby, zodpovědnost, hodnotová orientace adolescentů)
- agresivní chování

- šikana a kyberšikana
- 2. Adaptační kurzy, školy v přírodě, sportovní kurzy (lyžařské, turistické, cyklistické, vodácký kurz), kulturní akce
- 3. Spolupráce žáků vyšších ročníků s žáky 1. stupně např. čtení pohádek ve školní družině, „výuka“ žáků 2. stupně na 1. stupni v rámci Dne učitelů apod.
- 4. Akce realizované školním parlamentem
- 5. Aktivita ve školní družině
- 6. Kroužky pořádané školou, ale i jinými organizacemi
- 7. Besedy pro zákonné zástupce žáků
- 8. Jednorázové aktivity primární prevence (dle potřeb dětí, aktuální situace a nabídky)

Budou realizovány v souladu s Preventivním programem prostřednictvím státních organizací (Policie ČR) a dalších organizací poskytujících programy primární prevence rizikového chování – např. Etické dílny.

Přílohy

1. Krizové plány pro řešení rizikového chování žáků
2. Strategie předcházení školní neúspěšnosti
3. Plánované preventivní aktivity na školní rok 2024/2025
4. Důležitá telefonní čísla pro žáky a zákonné zástupce dětí a žáků

Krizové plány pro řešení rizikového chování žáků

1. Výskyt návykových látek ve škole

- školní řád zakazuje nošení a distribuci návykových látek
- oznámení záležitosti zákonným zástupcům žáka
- oznámení záležitosti orgánům sociálně právní ochrany

- Postup řešení – žák se dostaví do školy pod vlivem alkoholu, či návykové látky
 - zajistíme bezpečí žáka a zjistíme jeho zdravotní stav – pokud je život ohrožující, velmi vážný – volat rychlou záchrannou pomoc, informovat zákonné zástupce a orgány sociálně právní ochrany
 - pokud není třeba volat lékaře, informujeme zákonné zástupce žáka s tím, že si musí žáka převzít, do příchodu zákonného zástupce je žák pod dohledem určené proškolené osoby
 - současně s danými kroky bude informován ředitel školy, nebo zástupkyně ředitele školy, metodik prevence

- Postup řešení – u žáka zachytíme alkohol, tabákové výrobky
 - metodik prevence za přítomnosti další určené osoby (ředitel školy, zástupkyně ředitele školy, výchovný poradce, třídní učitel) sepíše záznam, kde bude uvedeno přesné datum, přesný čas, popis nalezeného předmětu, výrobku, komu patří + další důležité informace, záznam vždy obsahuje i vyjádření žáka (pokud nechce žák podepsat, do zápisu se toto poznamená)
 - prokazatelným způsobem – písemně (e-mail, elektronický systém Bakalář) budou informováni zákonní zástupci žáka a posléze jim budou předány nalezené předměty
 - žák obdrží kázeňské opatření v souladu se školním řádem

- Postup řešení – domníváme se, zjistíme, že žák užívá omamné nebo psychotropní látky
 - snažíme se s žákem hovořit – metodik prevence, třídní učitel, osoba, ke které má žák důvěru
 - ihned předáme informaci řediteli školy, popř. vedení školy a zákonným zástupcům žáka
 - je zajištěn dohled nad žákem, zavolat rychlou záchrannou službu

- Postup řešení – zaznamenáme látku, o které se domníváme, že může být psychotropní
 - nalezenou látku uložíme do obálky,

- kontaktujeme Policii ČR a látku ji předáme (písemné potvrzení)
 - pořídíme písemný záznam, ve kterém bude datum nálezu, osoby, které nálezu byly přítomny
 - informujeme ředitele školy, záznam vždy obsahuje i vyjádření žáka
- Postup řešení – žák do školy přinese psychotropní či omamnou látku a předá ji spolužákům
 - ihned informujeme ředitele školy, popř. vedení školy
 - kontaktujeme Policii ČR, zákonné zástupce žáka, OSPOD
 - zajistíme nalezenou látku, uložíme do obálky
 - dotčení žáci obdrží v souladu se školním řádem kázeňské opatření (je třeba rozlišit uživatele a distributora)
 - v případě potřeby kontaktujeme odborníky na danou problematiku

2. Výskyt nežádoucích projevů chování

- Postup řešení – podezření na šikanu
 - informovat ředitele školy, popř. vedení školy
 - postupujeme velmi opatrně, striktně v souladu s výše uvedeným metodickým pokynem, dbáme na to, že je vždy třeba identifikovat případného agresora a oběť, zajistíme fyzické i psychické bezpečí oběti, oslovíme svědky (vždy je dobré postupovat tak, aby agresori měli co nejméně informací)
 - rozhovory se všemi aktéry – z rozhovoru musí být pořízeny podrobné písemné záznamy, je – li to možné, měly by být u rozhovoru dvě dospělé osoby
 - seznámení zákonných zástupců dotčených žáků se situací, s postupy řešení, důsledky – a to jak z hlediska výchovných opatření, tak z hlediska další práce s obětí, agresorem, třídou apod. z jednání se zákonnými zástupce je třeba pořídit podrobný písemný záznam, opatřit ho podpisy
 - jestliže se jedná o pokročilé stadium, vždy zajistit lékařskou pomoc, odbornou pomoc
 - v případě podezření na šikanu je nutno brát v potaz informace od zákonných zástupců, neboť jejich dítě se jim může v domácím prostředí svěřit! Další kroky a postupy se řídí metodickým pokynem MŠMT -21149/2016.
- Postup řešení – agresivní chování
 - agresivního žáka odvést z učebny, chodby apod. – do kanceláře ředitele školy, popř. zástupkyně ředitele školy

- školní řád stanovuje podmínky, za kterých může být žák narušující výuku převeden na výuku individuální
- pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, vyzoveme ho, aby si žáka vyzvedl, neboť není zdravotně způsobilý pokračovat ve výuce
- informovat zákonné zástupce žáka – prokazatelně – e-mailem, nebo prostřednictvím elektronického systému Bakaláři o celé situaci (v případě, že žák pokračoval ve výuce, nebo, že zákonný zástupce žáka nevyzvedl)
- Postup řešení – krádež
 - ve školním řádě je stanoveno, že žáci nenosí do školy cenné věci, v případě potřeby lze taková věci uložit na určeném místě
 - krádeže jsou protiprávním jednáním, jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil.
 - v případě, že žák učiteli ohlásí krádež svého majetku, postupuje učitel takto:
 - o události informuje ředitele školy, popř. vedení školy a pořídí písemný záznam na základě výpovědi poškozeného
 - škola předá věc orgánům činným v trestním řízení (Policii ČR), nebo doporučí toto řešení zákonnému zástupci žáka
 - jestliže je pachatel znám, nahlásí škola záležitost i orgánu sociálně-právní ochrany dětí
 - v případě, že ke krádeži došlo ve škole nebo při akci pořádané školou, žákovi bude uděleno v souladu se školním řádem výchovné opatření
- Postup řešení – vandalismus, úmyslné ničení školního majetku
 - podle školního řádu žák nesmí vědomě ničit majetek školy a ni nikoho jiného
 - pokud žák úmyslně poničí školní majetek, jsou s daným neprodleně seznámeni zákonní zástupci žáka, a to prokazatelným způsobem (e-mailem, zprávou přes elektronický systém Bakaláři) a je s nimi řešen postup náhrady škody v souladu s platnou legislativou
 - se žákem, který danou věc poškodil, je sepsán zápis, vhodné je popř. rozsah škody zdokumentovat
- Postup řešení – rasismus
 - zjistíme hloubku a rozsah rasistických útoků, zda se jedná o útoky slovní či fyzickou agresi
 - zjistíme hloubku těchto postojů v kolektivu

- informujeme ředitele školy, popř. vedení školy, školní poradenské pracoviště, dále pak zákonné zástupce žáků, popř. Policii ČR
 - zároveň zajistíme vstup odborníků do třídního kolektivu a s žáky dále pracujeme
 - kázeňská opatření jsou v tomto případě udělena rovněž v souladu se školním řádem
- Postup řešení – sebepoškozování
 - vyučující, který zjistí sebepoškozování žáka, uvědomí ředitele školy, popř. vedení školy, metodika prevence, výchovného poradce
 - o situaci prokazatelným způsobem informujeme zákonné zástupce žáka, je nutno o daném pořídit písemný zápis, zároveň je třeba doporučit zákonným zástupcům odbornou pomoc pro jejich dítě
 - pokud zjistíme ubližování si na zdraví přímo ve škole, podle závažnosti zajistíme ošetření vlastními silami či zavoláme lékařskou pomoc. Žák nesmí zůstat o samotě!
 - následuje prokazatelné předání informace zákonným zástupcům žáka a podrobný a přesný zápis o tom, co se stalo, jak byl žák ošetřen a opět doporučení odborné péče
 - Postup řešení – záškoláctví
 - školní řád přesně stanovuje podmínky omlouvání žáků (do 3 kalendářních dnů, lhůta 3 kalendářních dnů začíná plynout dnem, který následuje po 1. dni nepřítomnosti žáka ve škole). Třídní učitel prokazatelně upomíná 5. den zákonného zástupce žáka, pokud ani pak není nepřítomnost omluvena postupuje dle Metodika MŠMT- Záškoláctví, č.j.780/2024). Třídní učitel zároveň s připomenutím zákonnému zástupci informuje ředitele školy, zástupce ředitele školy a metodika prevence o vzniklé situaci.
 - o zvýšené či neomluvené absenci informuje třídní učitel výchovného poradce, metodika prevence, ředitele školy
 - omluvená absence ve výši přes 50 % vyučovacích hodin za čtvrtletí školního roku je důvodem k rozhovoru se zákonným zástupcem za účelem potvrzení věrohodnosti důvodu nepřítomnosti a upozornění na pravidla omlouvání (např. omluvenka potvrzená lékařem- ve výjimečných případech, viz Metodika MŠMT- Záškoláctví, č.j.780/2024)
 - komunikace se zákonnými zástupci žáků
 - rozsah neomluvené absence se hodnotí za čtvrtletí, při neomluvené absenci do 10 hodin u žáka 1. stupně a do 12 hodin u žáka 2. stupně škola kontaktuje zákonného zástupce v případě opakované vyšší absence či neomluvené absence za čtvrtletí (vyšší než 10, 12 vyučovacích hodin) svolá ředitel školy výchovnou komisi, z jednání je proveden zápis.

Pokud se k danému jednání nedostaví zákonný zástupce žáka, škola upozorní odbor sociálně právní ochrany dětí.

- pokud neomluvená absence přesáhne 25, 30 vyučovacích hodin za čtvrtletí, odešle ředitel školy oznámení a dotčenou dokumentaci odboru sociálně právní ochrany dětí. Tento postup je stanoven platnou legislativou.
- v souladu se školním řádem budou udělena žákovi kázeňská opatření

Při výskytu jiných forem rizikového chování se řídíme metodikou a postupy danými MŠMT.

Příloha č. 2

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je situace, kdy má žák špatný prospěch a tato situace nesouvisí s intelektovými schopnostmi žáka, jeho schopnostmi, dovednostmi, předpoklady. U vážných nedostatků v prospěchu a výrazných školních neúspěších je třeba zjistit příčinu, respektive příčiny, neboť se může jednat o kombinaci více faktorů, které mají vliv na selhávání ve škole. Výkon žáka může být ovlivněn sníženou sebedůvěrou, negativním sebehodnocením či postojem ke škole – vzdělávání, dále emočními, zdravotními či rodinnými problémy, delší absencí, při přechodu z jiné školy atd.

Za školní neúspěšnost v naší škole považujeme situace, kdy

- a) se žákův prospěch v předmětu nebo více předmětech zhoršil o dva stupně hodnocení (ke čtvrtletí, či pololetí)
- b) žák ve čtvrtletí nebo pololetí neprospívá ve více předmětech (známka 4 – 5, nebo 5)
- c) žákovy výkony začnou nápadně klesat, výrazně kolísat (kdykoli v průběhu školního roku)

Situaci řeší

- a) učitel daného předmětu – informuje třídního učitele, zákonné zástupce, navrhuje opatření, rozebere situaci se žákem
- b) třídní učitel – zajišťuje společnou schůzku vyučující daného předmětu + žák + zákonný zástupce, pořídí zápis z dané schůzky, ve které jsou popsány konkrétní kroky podpory žáka, popřípadě navrhuje vytvoření PLPP
- c) výchovný poradce – účastní se další schůzky, pokud se po provedených krocích (bod a) a b) situace nelepší, je možno po dohodě se zákonnými zástupci navrhnout vyšetření ve školním poradenském pracovišti
- o ředitel školy (zástupce ředitele školy) vede evidenci žáků ohrožených školní neúspěšností

Pro zlepšení prospěchu škola nabízí (v závislosti na příčinách školní neúspěšnosti a podle zjištěných potřeb žáků)

- **vždy individuální řešení, kroky směřující k podpoře konkrétního žáka**
- konzultace s učitelem a dalšími pedagogickými pracovníky
(konzultace je možná i s jiným vyučujícím než s učitelem daného předmětu – např. u jiného učitele, který daný předmět ve škole rovněž vyučuje)

- včasná podpora při nutnosti doplnění a zvládnutí učiva, vytvoření harmonogramu k doplnění učiva
- zajištění potřebných základních pomůcek (možnost zapůjčení ve škole – tužky, kružítko, pravítka, pomůcek na VV apod.)
- nepovinné domácí úkoly sloužící k procvičování, upevňování učiva (individuálně, pokud má žákovi kdo s úkoly pomoci, je-li toho třeba)
- vytvoření podmínek pro domácí přípravu ve škole (např. o volných hodinách, přístup k internetu, popř. dopomoc asistenta pedagoga, sociálního pedagoga)
- doporučení pro zlepšení (např. nalezení vhodného učebního stylu, jak plánovat a rozvrhnout práci apod.)
- vytvoření harmonogramu k doplnění učiva
- v rámci výuky práce ve dvojici, ve skupině (podpora vrstevnického učení)
- práce s klimatem třídy, začlenění dětí ohrožených školní neúspěšností mezi vrstevníky
- konzultace s metodikem prevence, výchovným poradcem, dalšími členy školního poradenského pracoviště, třídním učitelem
- vypracování PLPP (třídní učitel + vyučující daného předmětu + metodik prevence)
- (je -li PLPP důsledně sledovat naplňování jeho cílů)
- těsnější spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Příloha č. 3

Plánované preventivní aktivity na školní rok 2024/2025

Třída	Program – Etické dílny	Váš návrh termínu
1.A	Jak se máš?	21.10.2024 – 7:45h
1.B	Jak se máš?	21.10.2024 – 9:45h
1.C	Jak se máš?	24. 10. 2024 – 9:45h
1.A	Hrajeme si spolu	7. 3. 2025 – 7:45h
1.B	Hrajeme si spolu	7. 3. 2025 – 9:45h
1.C	Hrajeme si spolu	26. 2. 2025 – 7:45h
2.A	Budme kamarádi	18.10.2024 – 7:45h
2.B	Budme kamarádi	18.10.2024 – 9:45h
2.A	Jak se chránit v nebezpečných situacích?	21. 3. 2025 – 7:45h
2.B	Jak se chránit v nebezpečných situacích?	21. 3. 2025 – 9:45h
3.A	Jak se stát dobrým kamarádem?	11.12.2024 – 7:45h
3.B	Jak se stát dobrým kamarádem?	11.12.2024 – 9:45h
3.C	Jak se stát dobrým kamarádem?	25.10.2024 – 7:45h
3.A	Jak se stalo, že jsem tady?	3. 3. 2025 – 7:45h
3.B	Jak se stalo, že jsem tady?	3. 3.2025 – 9:45h
3.C	Jak se stalo, že jsem tady?	5. 3. 2025 – 7:45h
4.A	Jak mít pěkný vztah s rodiči?	25.10.2024 – 9:45h
4.B	Jak mít pěkný vztah s rodiči?	1.11.2024 – 7:45h
4.A	Jak překonat starosti ve škole?	5. 3.2025 – 9:45h
4.B	Jak překonat starosti ve škole?	10.1. 2025 – 7:45h
5.A	Jak správně využívat IT a média?	1.11.2024 – 9:45h
5.B	Jak správně využívat IT a média?	6.11.2024 – 7:45h
5.C	Jak správně využívat IT a média?	6.11.2024 – 9:45h
5.A	Jak zvládat své emoce?	10.1. 2025 – 9:45h
5.B	Jak zvládat své emoce?	7.2. 2025 – 7:45h

5.C	Jak zvládat své emoce?	7.2. 2025 – 9:45h
6.A	Život v mediální džungli	13.11.2024 – 7:45h
6.B	Život v mediální džungli	13.11.2024 – 9:45h
6.C	Život v mediální džungli	15.11.2024 – 7:45h
6.D	Život v mediální džungli	15.11.2024 – 9:45h
7.A	Na vlně emocí	6.12.2024 – 7:45h
7.B	Na vlně emocí	6.12.2024 – 9:45h
7.C	Na vlně emocí	13.12.2024 – 7:45h
8.A	Image, nebo charakter?	13.12.2024 – 9:45h
8.B	Image, nebo charakter?	14.2.2025 – 7:45h
8.C	Image, nebo charakter?	14.2.2025 – 9:45h
9.A	Vážíš si svého těla, nebo ho zneužíváš?	21.2.2025 – 7:45h
9.B	Vážíš si svého těla, nebo ho zneužíváš?	21.2.2025 – 9:45h
9.C	Vážíš si svého těla, nebo ho zneužíváš?	28.2.2025 – 7:45h
9.D	Vážíš si svého těla, nebo ho zneužíváš?	28.2.2025 – 9:45h
9.E	Vážíš si svého těla, nebo ho zneužíváš?	26.2.2025 – 9:45h

Příloha č. 4

Důležitá telefonní čísla pro žáky a zákonné zástupce

Mgr. Soňa Řeháková, metodik prevence 775 910 884

Linka bezpečí pro děti a mladistvé – 116 111 (nonstop)

Linka důvěry Dětského krizového centra – 241 484 149 (nonstop)

Bílý kruh bezpečí – 116 006 (nonstop)

SOS centrum Diakonie ČCE- 800 567 567 (8 -21h denně)

Modrá linka - 608 902 410 9- 21 h)

Krizová linka Anabell – 848 200 210 (8-16 h všední dny)

Linka psychopomoci – 224 214 214, 777 783 146 (9- 21 h všední dny)